

Keuruulaisten seurojen koulutustarpeet

Petra Jänis

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Liikunnanohjaaja

Opinnäytetyö

2023

Tiivistelmä

Tekijä(t) Petra Jänis
Tutkinto Liikunnanohjaaja
Raportin/Opinnäytetyön nimi Keuruulaisten seurojen koulutustarpeet.
Sivu- ja liitesivumäärä 25 + 9
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä selvitys keuruulaisten liikunta- ja urheiluseurojen koulutustarpeista. Tavoitteen toteutumisen saavuttamiseksi apuna käytettiin tutkimusongelmia. Tutkimusongelmilla haluttiin selvittää keuruulaisten seurojen asiantuntemuksen ja osaamisen nykytila eri osa-alueilla, isoimmat esteet seuratoiminnan kehittämiseksi sekä minkälaista tietoa ja osaamista seurat itse kokevat tarvitsevansa. Työn toimeksiantajana toimi Keuruun kaupunki, joka haluaa tukea ja kannustaa paikallisia seuroja kehittämään toimintaansa sekä osaamistaan.</p> <p>Opinnäytetyö prosessi toteutettiin maaliskuun 2023 ja joulukuun 2023 välillä ja tutkimusaineistoa kerättiin huhtikuun aikana. Prosessi aloitettiin aiheeseen tutustumalla ja samalla tietoperustaa suunnitteleamalla. Tietoperustan ytimenä toimii laadukas seuratoiminta ja seuratoimintaan, sekä sen kehittämiseen liittyvät tekijät. Tämän jälkeen päätettiin tutkimusmenetelmät ja aloitettiin tutkimuskyselyn tekeminen. Aineistonkeruumenetelmänä käytettiin Webropol-ohjelmalla luotua strukturoitua internetpohjaista kyselytutkimusta. Linkki kyselyyn saatekirjeen kanssa lähetettiin jokaiselle keuruulaiselle liikunta- ja urheiluseuralle sähköpostitse ja tämän lisäksi se laitettiin myös Keuruun kaupungin nettisivuille. Kyselyyn toivottiin yhtä vastausta kultakin erikoisseuralta ja yleisseuroilta vastaus haluttiin kultakin lajijaostolta. Keuruulla on 14 liikunta- ja urheiluseuraa, joista erikoisseuroja on kymmenen ja yleisseuroja neljä. Vastauksia olisi voinut saada kaikkien vastatessa kaksikymmentä. Kyselyn aukioloaikaa lisättiin kerran, jonka yhteydessä seuroille laitettiin muistutusviesti kyselyyn vastaamisesta. Tämän jälkeen tutkimuksen tuloksiin perehdyttiin ja niitä analysoitiin.</p> <p>Kyselyyn saatiin vastauksia yhdeksän eli vastausprosentiksi muodostui 45. Tutkimustulosten perusteella isoimmaksi haasteeksi seurat kokivat seuratoimijoiden löytämisen, rekrytoimisen sekä sitouttamisen. Toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten tunnistamisessa, tulevaisuuden hahmottamisessa sekä turvaamisessa seurat näkivät myös olevan kehittämisen varaa. Seurat kokevat asiantuntemuksen tasonsa olevan hyvä muun muassa yhdenvertaisuus ja tasa-arvo asioissa sekä kilpailu- ja liikuntatoiminnan organisointiin liittyen. Asiantuntemuksen taso nähtiin puolestaan puutteellisena vammaisurheilu ja -liikunta, viestintä ja markkinointi sekä hie- man yllättäen valmennus ja ohjaus osa-alueilla. Jatkotoimenpiteiksi ehdotetaan uuden laajan seurojen nykytilan selvittävää tutkimusta, johon pienen seuramäärän myötä olisi mahdollista saada vastaus kaikilta seuroilta. Seuratoiminnan kehittämisen tukemiseksi ja innostamiseksi voisi olla hyödyllistä käynnistää säännöllisesti kokoontuva seurafoorumi.</p>
Asiasanat Seuratoiminta, urheilu- ja liikuntaseurat, laatutekijät, kehittäminen

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Seuratoiminta Suomessa	2
3 Muuttuva seuratoiminta	3
4 Seuratoiminnan kehittäminen	6
4.1 Suomalaisen seuratoiminnan malli	6
4.2 Tähtiseura-ohjelma.....	7
4.3 Laatutekijät.....	8
5 Keuruu	10
6 Tutkimuksen tavoite	11
7 Tutkimuksen toteutus ja tutkimusmenetelmät	12
7.1 Kohderyhmä.....	12
7.2 Aineiston keruu	12
7.3 Kyselyn rakenne ja toteutus	12
7.4 Aineiston analysointi.....	13
8 Projektin tulokset	14
9 Pohdinta	20
Lähteet.....	23
Liitteet	26
Liite 1. Saateteksti	26
Liite 2. Kyselylomake.....	27

1 Johdanto

Liikunnalla ja urheilulla on merkittävä rooli suomalaisessa yhteiskunnassa. Liikunta- ja urheiluseuratoiminta on myös Suomen suurin kansanliike. Joka kolmas suomalainen osallistuu tavalla tai toisella liikunta- ja urheiluseuratoimintaan. (Olympiakomitea s.a. a; Breuer 2015, 148.) Liikunta- ja urheiluseuratoiminta on kohdannut monia muutoksi viime vuosikymmenten aikana. Uusia lajeja on tullut paljon lisää ja seuratoiminta on ammattimaistunut, eriytynyt ja polarisoitunut. (Aarresola 2020, 4.)

Odotukset liikunta- ja urheiluseuroja, niiden toimintaa sekä toiminnan laatua kohtaan ovat kasvaneet, ja kasvavat jatkossa edelleen. Tämä osaltaan on vauhdittanut, sekä asettanut painetta seuratoiminnan ammattimaistumista kohtaan. (Olympiakomitea 2018, 4.) Seuratoimintaa ei kuitenkaan voi toteuttaa kokonaan ja pelkästään ammattimaisesti. Liikunta- ja urheiluseurat, kuin myös koko liikunta- ja urheilukulttuuri tarvitsee nyt ja tulevaisuudessa myös vapaaehtoistoimijoita. (Aarresola 2022, 9.)

Arkikielessä urheiluseura-termiä käytetään usein kuvaamaan yleisesti kaikkia liikunta-alan yhdistyksiä. Kyseinen termi ei kuitenkaan kata kaikkia alalla toimivia yhdistyksiä. 1980-luvulla lanseerattua liikuntaseura-termiä puolestaan pidetään parempana vaihtoehtona, koska liikunta käsitteen katsotaan kattavan liikunnan lisäksi myös urheilu. (Koski & Mäenpää 2018, 11.) Tästä syystä käytän tässä työssä ilmauksia liikunta- ja urheiluseurat tai lyhyemmin vain seurat.

Tässä opinnäytetyössä paneudutaan liikunta- ja urheiluseuratoimintaan, sen laatutekijöihin sekä seuratoiminnan kehittämiseen. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää keuruulaisten liikunta- ja urheiluseurojen edustajien näkemyksiä seurojen nykytilasta, osaamisesta sekä koulutustarpeista. Tutkimus suoritettiin kokonaistutkimuksena, standardoituna internetpohjaisena kyselytutkimuksena. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Keuruun kaupunki. Keuruun kaupunki haluaa tukea ja kannustaa paikallisia liikunta- ja urheiluseuroja kehittämään toimintaansa sekä osaamistaan.

2 Seuratoiminta Suomessa

Liikunta- ja urheiluseurat ovat jo pitkään toimineet suomalaisen liikuntakulttuurin vankkana perustana ja lipunkantajina, ja tulevat sitä myös tulevaisuudessa olemaan. Seuroilla on tärkeä rooli lasten ja nuorten kasvattajina, kilpaurheilun edistäjinä, demokratian puolesta puhujina sekä kansanterveyden edistäjinä. (Koski & Mäenpää 2018, 9–12.) Erityisen tärkeä rooli seuroilla on lasten ja nuorten kasvattajina sekä yleisesti suomalaisten liikuttajana.

Suomessa kaksi kolmasosaa lapsista ja nuorista osallistuu seurojen järjestämään liikuntaan ja urheiluun (Valtioneuvosto 2018, 35). Kosken ja Mäenpään (2018, 11) mukaan jopa melkein 90 prosenttia lapsista ja nuorista vähintäänkin kokeilee seuratoimintaa jossain vaiheessa ennen aikuistumistaan. Aikuisista puolestaan liikunta- ja urheiluseurojen tuottamaan liikuntaan osallistuu selvityksen mukaan noin 13 prosenttia (Aarresola, Itkonen, Salmikangas & Mäkinen 2019, 28).

Suomen suurimpaan kansanliikkeeseen, seuratoimintaan, voi osallistua monella eri tavalla ja Suomessa seuratoimintaan osallistuukin 1,8 miljoonaa ihmistä (Olympiakomitea s.a. a). Harrastamisen ja kilpailemisen lisäksi liikunnan kansalaistoimintoihin voi osallistua esimerkiksi tekemällä vapaaehtoistyötä, kannustamalla, osallistumalla tilaisuuksiin ja tapahtumiin tai olemalla seuran jäsen. Itkonen, Heikkala, Ilmanen ja Koski (2000, 44) huomauttavatkin ettei jäsenyys ja osallistuminen ole synonyymejä keskenään. Osa ihmisistä ilmoittaa osallistuvansa seuratoimintaan ilman, että ovat kyseisen seuran jäseniä sekä vastaavasti osa jäsenistä ei osallistu ollenkaan seuran toimintaan. (Itkonen ym. 2000, 44.)

Siinä missä liikunta- ja urheiluseurat toimivan liikuntakulttuurin vankkana perustana, vapaaehtoistoiminta puolestaan muodostaa perustan itse seuratoiminnalle. Valtaosa suomalaisesta seuratoiminnasta, etenkin lasten ja nuorten liikunta ja urheilu, pyöriikin pitkälti vapaaehtoisten panostuksella ja voimin. Noin viidennes eli 845 000 suomalaisista tekee vapaaehtoistyötä liikunnan ja urheilun parissa. Määrältään vapaaehtoistyötä tehdään vuodessa yhteensä noin 74 miljoonaa tuntia. Tämän vuosittaisen vapaaehtoistyön määrän taloudellisen arvon on arvioitu olevan 0,9 ja 1,5 miljardin euron välillä. Vapaaehtoistyötä tehdään ohjaus- ja valmennustehtävien lisäksi myös esimerkiksi varainkeruun, muun toiminnan organisoimisen sekä tapahtumajärjestämisen parissa. (Aarresola ym. 2019, 28,43.) Suomalaisten runsas vapaaehtoistoiminta toimii myös huippu-urheilun, erilaisten urheilutapahtumien kuten kilpailuiden, sekä ennen kaikkea kohtuullisten kustannusten mahdollistajana (Valtioneuvosto 2018, 35).

3 Muuttuva seuratoiminta

Liikunta- ja urheiluseuratoiminta muuttuu ja kehittyy koko ajan sekä samalla muuttuvat myös sen edellytykset. Yhteiskunnalliset muutokset heijastuvat myös seuroihin ja täten muovaavat osaltaan seuratoiminnan kehityskulkua (Koski & Mäenpää 2018, 20). Tällaisia yhteiskunnallisesti vaikuttavia muutostekijöitä on esimerkiksi väestörakenteen muutos, kaupungistuminen, ilmastonmuutos sekä digitalisaatio. Osaa vaikutuksista joita muutostekijät aiheuttavat voidaan toiminnalla hillitä tai hidastaa, mutta isoon osaan vaikutuksista seurat voivat vain varautua sekä sopeutua. (Ahonen-Walker 3.6.2021.)

Edeltäneiden muutaman vuosikymmenen aikana liikunta- ja urheiluseuratoiminta on kohdannut monia muutoksia. Liikuntakulttuuriin liittyviä merkittäviä kehityskulkuja on ollut muun muassa ammattimaistuminen, lajimäärän jatkuva kasvaminen, eriytyminen ja erikoistuminen sekä kustannustason nousu (Koski & Mäenpää 2018, 23). Kulutuskulttuurin yleistymisen, talous, tietous, vapaa-ajan vähyyden ovat osaltaan johtaneet siihen, että ihmiset, sekä seurat, näkevät itsensä nykyään asiakkaana jäsenen sijaan. Samoista syistä ihmiset odottavat sekä ovat valmiita maksamaan laadukkaista palveluista (Aarresola 2020, 4.)

Eriytymisen katsotaan alkaneen 1980-luvulla ja se jatkuu edelleen. Eriytymistä tapahtui kahden merkittävän jakolinjan perusteella. Organisatorisen eriytysemisen jakolinja jakaa kilpa- ja huippu-urheilun erilleen muusta liikunnasta. Kilpaurheilun tähdätessä menestykseen, tuloksiin ja ennätyksiin, muussa liikunnassa puolestaan tähdätään hyvinvointiin, terveyteen, kuntoon ja elämyksiin. Toinen jakolinja nousi etenkin lasten ja nuorten vapaaehtoistoimintaperusteisen kilpaurheilun sekä ammattimaisen huippu-urheilun välille. Huippu-urheilua suunniteltiin ja toteutettiin ammattimaisesti liiketoiminnallisesti talous- ja sopimusperustein. Tämän myötä huippu-urheilu tuotteistui sekä markkinallistui aivan uudella tavalla. (Itkonen, Lehtonen, Aarresola 2018, 86.)

Liikunta- ja urheiluseurat ovat laajentaneet toimintansa kohderyhmiä viimeisten parinkymmenen vuoden aikana. Etenkin ikääntyneille suunnatun toiminnan määrä on kasvanut kymmenen vuoden takaisesta huomattavasti. Vuonna 2018 noin joka kolmas seura järjesti toimintaa ikääntyneille. (Itkonen ym. 2018, 92.) Syy sille miksi aiempaa useammat seurat tarjoavat nykyään ikääntyneillekin tarjontaa on väestörakenteen muutos. Eläkeikäisten määrä nousee kovaa vauhtia ja seurat ovatkin nähneet tämän tarjoamat mahdollisuudet ja potentiaalin. Toisaalta väestön ikääntyminen tuo seuroille myös haasteita. Ikääntyvien seuratoimijoiden tilalle pitäisi löytää ja saada sitoutettua nuoria toimijoita. Samalla kun väestö ikääntyy lasten ja nuorten määrä vähenee, joka näkyy myös harrastajamäärissä.

1990-luvun puolivälissä kahdeksalla prosentilla seuroista oli päätoiminen työntekijä ja vuoteen 2016 mennessä määrä oli noussut viidennekseen (Itkonen ym. 2018, 92; Aarresola, Lämsä & Itkonen 2022, 28).

Seuratoiminta on muiden muutosten ohella, sekä niiden myötä, polarisoitunut. Isot seurat jatkavat kasvuaan samaan aikaan ammattimaistuen lisää ja lisää. Toisaalla samalla myös erilaisten pienien seurojen määrä kasvaa koko ajan. Pienellä seuralla tarkoitetaan seuraa, jossa on jäseniä alle 50. Suomessa on arviolta 2000–2500 pientä liikunta- ja urheiluseuraa. Pienistä seuroista ja niiden toiminnasta on vain vähän tietoa ja niiden saama mediahuomio sekä kohdennetut kehittämispalvelut ovat hyvin vähäisiä. (Mäenpää 2023, 7.)

Eriytymisen tavoin seuratoiminnan ammattimaistuminen on ollut esillä 1980-luvulta alkaen. Ihmiset tulkitsevat ammattimaistumisen käsitettä hieman eri tavoin. Osalle ammattimaistuminen tarkoittaa työvoiman palkkaamista, toiset tulkitsevat sen laajemmin toiminnan laatuna, osaamisena ja tapana toimia. (Aarresola ym. 2022, 4.) Syyt ammattimaistumiseen voivat olla sisäisiä, ulkoisia tai seuran historiasta ja nykytilanteesta lähtöisiä. Sisäisiä syitä ovat jäsenistön odotukset, ulkoisia esimerkiksi tärkeiden sidosryhmien odotukset ja seuran tilanteeseen liittyvät esimerkiksi taloudellinen tilanne ja asema. (Aarresola ym. 2022, 32.)

Ammattimaistumisesta ja palkkaamisesta puhuttaessa on hyvä muistaa, että tarkoitus ei ole korvata palkatuilla toimijoilla vapaaehtoisia, vaan nimenomaan näiden molempien toimivan rinnakkain. Palkatut toimijat eivät ole suoraan ammattimaistumisesta ja laadukkaasta toiminnasta. (Aarresola ym. 2022, 4.) Vastaavasti vapaaehtoisvoimin pyörivä seuratoiminta voi, ja tulee olla laadukasta. Laadukas seuratoiminta ei siis vaadi palkattuja toimijoita, vaan osaavia ja koulutettuja ohjaajia, valmentajia ja seurajohtoa. (Valtion liikuntaneuvosto 2014, 8.)

Lähitulevaisuudessa on nähtävillä sellaisia trendejä, ilmiöitä ja muutoksia edellä mainittujen lisäksi, jotka nekin tulevat vaikuttamaan seurojen toimintaan joko suoraan tai välillisesti. Jotta seura menestyy muuttuvassa toimintaympäristössä, on seurojen tärkeää tunnistaa ja ottaa huomioon tulevat muutokset sekä mahdollisuudet. (Olympiakomitea 2018, 3.) Osa näistä kehityslinjoista odottaa vielä vuoroaan, mutta osa niistä vaikuttaa jo nyt suomalaiseseen seuratoimintaan. Tällaisia ovat esimerkiksi matalan kynnyksen liikunnan järjestämisen merkityksen kasvu. Suomalaisessa liikuntakulttuurissa liikuntalakiin kirjatut yhdenvertaisuus, tasa-arvo sekä monikulttuurisuus eivät toteudu toivotulla tavalla sekä niiden seuraaminen ontuu myös. Näihin merkittäviin toimintaa ohjaaviin tekijöihin liittyen onkin syytä, eettisyyden sekä sosiaalisen ja ekologisen kestäväen kehityksen ohella tehdä parannusliike. (Valtioneuvosto 2018, 4–5; Itkonen ym. 2018, 125.)

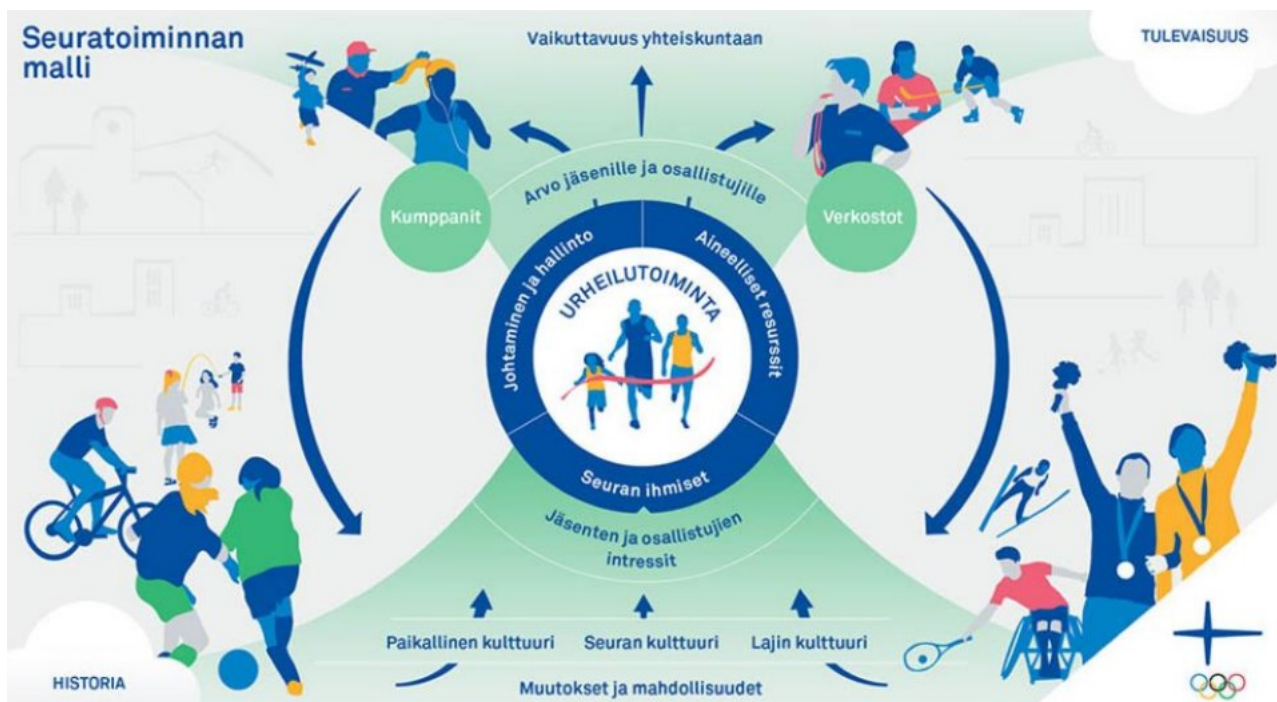
Seurojen odotetaan ottavan enemmän vastuuta ympäristöasioista. Seurojen tulisi tehdä resursiivisaita päätöksiä sekä noudattaa kestävän kehityksen periaatteita. Kaupungistuminen kiihtyy. Väestö keskittyy kasvukeskuksiin ja maaseudut hiljenevät. Digitalisaation myötä muun muassa seurojen vuorovaikutus on avoimempaa ja markkinointikanavat ja -tavat avaavat uusia mahdollisuuksia. Myös vapaaehtoistoiminta muuttuu muotoaan. Vapaaehtoisuus muuttuu projektimaisemmaksi ja ihmiset eivät ole valmiita sitoutumaan yhtä pitkäksi aikaa kuin aikaisemmin. (Olympiakomitea 2018, 4.)

4 Seuratoiminnan kehittäminen

Seuran kehittäminen on pitkän tähtäimen toimintaa, joka vaatii ennen kaikkea aikaa, energiaa ja halua. Suomalaisista liikunta- ja urheiluseuroista suurin osa pyörii vapaaehtoistoimijoiden voimin, joilla näitä kolmea kehittämiseen tarvittavaa asiaa ei yleensä ole. (Koski & Mäenpää 2018, 16.) Seuran on mietittävä, miksi seura on olemassa, mikä toimii ja mikä puolestaan kaipaisi parannusta. Toimintaympäristön havainnointi on myös ensiarvoisen tärkeää. Kehittämisen tavoitteena pääsääntöisesti on seuran menestyminen toimintaympäristön jatkuvasti muuttuessa. On hyvä pitää mielessä, että jos halutaan asioiden muuttuvan, on oltava valmis tekemään asioita uudella tavalla. Mikään ei muutu, jos mikään ei muutu. (Olympiakomitea 2018, 3.) Seura ei kehity kuin taikaiskusta peukaloita pyörittämällä.

4.1 Suomalaisen seuratoiminnan malli

Suomen Olympiakomitean tekemän seuratoiminnan mallin (kuva 1) tarkoitus on auttaa hahmottamaan seuratoiminnan prosessia sekä niitä tekijöitä, joiden avulla seurat voivat kehittää omaa toimintaansa. Kuviossa nuolet kuvaavat prosessia ja kirjoitetut tekstit toimitahoja ja asioita. (Olympiakomitea 2019.)

Kuva 1. Seuratoiminnan malli (Olympiakomitea 2019)

Seuratoiminnan mallin prosessi lähtee liikkeelle toimintaympäristön muutoksista ja mahdollisuuksista. Toinen kohta prosessissa on paikallinen kulttuuri, seuran oma kulttuuri sekä lajin kulttuuri. Tämä kulttuurin kenttä näyttää suuntaviivat seuralle siitä mitä arvoja, asenteita ja toimintatapoja sen tulee huomioida ja toteuttaa. Kolmas prosessin tekijä on jäsenten ja osallistujien toiveet sekä intressit. Seuraavana mallissa on ovat: seuran ihmiset, johtaminen ja hallinto, aineelliset resurssit sekä urheilutoiminta. Nämä ovat kaikki tärkeitä seuratoiminnan osa-alueita ja ne ovatkin myös Tähtiseuraohjelman laatutekijöitä. (Olympiakomitea 2019.) Näihin osatekijöihin palaamme tämän raportin seuraavassa luvussa.

Seuraava vaihe mallissa on seuran toiminnan tuottama arvo jäsenille ja osallistujille. Arvon luominen jäsenille ja muille osallistujille on seurojen toiminnan tarkoitus. Seuratoiminnan tuottama arvo jäsenille ja osallistujille pitää näkyä myös ulospäin, niin viestinnässä kuin itse toiminnassa. Seuratoiminnan tuottaman arvon jälkeen, ja sen avulla, on pohdittava toiminnan vaikuttavuutta yhteiskuntaan. Mallista löytyy myös kumppanit sekä verkostot. Tässä prosessin kohdassa mietitään, kenen kanssa halutaan tehdä yhteistyötä ja luoda lisäarvoa. (Olympiakomitea 2019.)

Omaa toimintaansa systemaattisesti arvioimalla ja tätä seuratoimintamallin prosessia toistamalla, seura pitää huolen toimintansa jatkuvasta kehittämisestä (Olympiakomitea 2019). Seuran kannattaa tehdä suunnitelma siitä, miten ja milloin toimintaa aina arvioidaan ja kuka tai ketkä ottavat asiasta vetovastuun. On hyvä muistaa, että kehittämistyö ei ole sprinttimatka, vaan pitkän aikavälin toimintaa ja tuotosta.

4.2 Tähtiseura-ohjelma

Seuratoiminnan kehittämisen tueksi Suomen Olympiakomitea, lajiliitot sekä aluejärjestöt ovat luoneet yhdessä kaikille seuroille avoimen Tähtiseura-ohjelman. Tämä laatuohjelma tarjoaa seuroille toiminnan kehittämisen avuksi erilaisia työkaluja, asiantuntijapalveluita, verkostoitumista sekä Tähtiseura-ohjelman oman verkkopalvelun. Seura voi ohjelman avulla lähteä kehittämään tiettyä osa-aluetta ja auditoitua kyseisen osa-alueen Tähtiseuraksi täytettyään vaaditut laatukriteerit. Osallistukseen Tähtiseura-ohjelmaan seuran, tai sen lajijaoston, täytyy kuulua lajiliittoon, joka on Olympiakomitean jäsenliitto. (Olympiakomitea s.a. b.)

Auditoidut seurat saavat kyseisen osa-alueen Tähtimerkin. Nämä kolme eri osa-aluetta ovat lapset ja nuoret, aikuiset ja huippu-urheilu. Suomessa on jo yli 600 tähtiseuraa ja sen lisäksi yli 200 seuraa tekee parhaillaan kehitystyötä uusien tähtimerkkien saavuttamiseksi. 598 seuralta on lasten ja nuorten Tähtimerkki, 155:llä aikuisten Tähtimerkki sekä huippu-urheilun Tähtimerkki on 24 seuralta. (Olympiakomitea s.a. b.) Keuruulta Tähtimerkki löytyy kolmelta seuralta, kaikilla lasten ja nuorten osalta (Olympiakomitea 2023).

Auditoituaan seura saa Olympiakomitean ja lajiliiton myöntämän Tähtiseuramerkin, joka kertoo ja viestii toiminnan laadusta sekä vastuullisuudesta. Tähtiseurat saavat käyttää Tähtiseuratumusta muun muassa omilla sivuillaan, viestinnässään ja markkinoinnissaan. Tähtiseura on vahva ja tunnettu brändi. (Olympiakomitea s.a. b.)

4.3 Laatutekijät

Päästäkseen Tähtiseuraksi, seuran tulee täyttää määritellyt laatutekijät. Osa näistä laatutekijöistä on kaikille samat, loput tekijät määräytyvät auditoitavan osa-alueen mukaan. Laatutekijät on jaettu neljään osaan, jotka ovat johtaminen ja hallinto, urheilutoiminta, seuran ihmiset sekä aineelliset resurssit. Nämä osat pitävät jokainen sisällään pienempiä alateemoja. (Olympiakomitea s.a. c.)

Ensimmäinen kaikille yhteisistä isoista osioista on johtaminen ja hallinto. Jotta seura täyttää tähän kuuluvat laatuksiteerit seura on määritellyt arvot, vision ja toimintasuunnitelman. Ne ohjaavat toimintaa ja löytyvät seuran nettisivuilta. Seura tuntee paikallisen toimintaympäristönsä ja oman roolinsa siinä. Avoimuus, yhdenvertaisuus ja Reilun pelin periaatteet ovat tärkeitä ja niiden toteutumisesta huolehditaan. Seura kerää säännöllisesti palautetta ja hyödyntää vastauksia kehittämissä työssä. Hallitus arvioi säännöllisesti toimintaansa. Seura verkostoituu, tekee yhteistyötä, tunnistaa ja huomio toiminnassaan nykyhetken sekä tulevaisuuden muutoksia ja mahdollisuuksia. Seuran säännöt sekä toimintakäsikirja ovat ajan tasalla. Seuran nettisivuilta löytyy vuosikello sekä toimintakäsikirja. Vastuunjako ja työnkuvat on määritelty ja seura on hyvä työnantaja. Toimintakertomus sekä tilinpäätös on hyväksytty yhdistyksen kokouksessa. Johtamisen ja hallinnon osuus pitää sisällään myös laatuvaatimuksia seuran viestintään ja markkinointiin liittyen. Viestinnän kanavat ovat valittu kohderyhmän perusteella. Viestintä on avointa, ajantasaista, innostavaa sekä kahdensuuntaista. Seuran nettisivut ovat ajan tasalla sekä toimivat. Toimintaa markkinoidaan aktiivisesti. (Olympiakomitea 2021, 3–7.)

Urheilutoiminnan osion laatutekijät täyttääkseen seuralla on kuvattuna kirjallisesti harrastajan ja urheilijan polku sekä ohjauksen ja valmennuksen linjaukset. Kirjatuista harrastajan ja urheilijan poluista käy ilmi mitä tarjontaa eri ikäisille on, ryhmien tavoitteet ja miten siirtyminen ryhmien välillä tapahtuu. (Olympiakomitea 2021, 8.)

Seuran ihmiset osio pitää sisällään voimavarat sekä yhteisöllisyys alateemat. On oleellista tunnustaa ja miettiä mihin tehtäviin seura tarvitsee toimijoita nyt sekä tulevaisuudessa, vastuunjako, näiden toimijoiden rekrytointi sekä perehdytys. Seura arvostaa, kiittää ja palkitsee toimijoitaan. Seura tukee ja kehittää suunnitelmallisesti ohjaajien, valmentajien ja muiden seuratoimijoiden osaamista. Yhteisöllisyys ja ilmapiiri ovat seuralle tärkeitä ja niihin panostetaan. Seurassa jokainen löytää oman tapansa osallistua ja vaikuttaa seuran toimintaan iästä riippumatta. Seuralla selkeä

toimintamalli sekä nimetty henkilö epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisemiseksi. Seura on ylpeä rakentamastaan seurakulttuuristaan sekä identiteetistään. (Olympiakomitea 2021, 9–10.)

Aineelliset resurssit on jaettu talouteen ja olosuhteisiin. Seuran talous on tasapainoinen ja hyvin hoidettu sekä seuralla on myös talousohjesääntö. Toimintaan sopivat varainhankinta muodot on määriteltä. Seura pyrkii pitämään osallistujien kustannukset maltillisina sekä tukemaan vähävarais-ten osallistumista. Talouden ja ympäristön näkökulmasta toiminnassa tehdään fiksua ja kestäviä valintoja. Seuran olosuhteet ja välineet ovat tarkoituksenmukaisia ja turvallisia. Niitä käytetään parhaalla mahdollisella tavalla, ja ollaan valmiita myös yhteistyöhön niiden osalta. Olosuhteiden kehittämistyössä ollaan aloitteellisia. (Olympiakomitea 2021, 11–12.)

5 Keuruu

Keuruu on 9240 asukkaan kunta Keski-Suomessa (Tilastokeskus 2023). Vuonna 2021 asukkaista 13 prosenttia oli alle 15-vuotiaita, 15–64-vuotiaita oli 51,9 prosenttia ja yli 64-vuotiaita 35,1 prosenttia (Tilastokeskus 2022). Keuruu on Keski-Suomen kolmanneksi suurin kunta 1430 km² pinta-alallaan. 1560-luvulla muuttivat ensimmäiset asukkaat Keuruulle vakituisesti asumaan. Kaupunki Keuruu on ollut vuodesta 1986 lähtien (Keuruun kaupunki 2023).

Edellytysten luominen kuntalaisten liikunnalle on kunnan lakisääteinen tehtävä. Liikuntalain mukaan kunta taakaan tämän huolehtimalla ja ylläpitämällä liikuntapaikoista, järjestämällä liikuntaa erityisryhmät huomioiden, kehittämällä terveyttä edistävää liikuntaa, sekä tukemalla kansalaistointia kuten paikallista seuratoimintaa. Kunta onkin seurojen merkittävin tukija. (Valtioneuvosto 2018, 36.)

Keuruun liikuntatoiminnasta vastaa liikuntapalvelut -yksikkö, joka kuuluu nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen tavoin vapaa-aikapalveluiden alle. Liikuntapalvelu -yksikön tehtävänä on kehittää kaupungin liikuntatoimintaa, tuottaa tapahtumia ja liikuntapalveluita, ylläpitää liikuntapaikkoja sekä antaa kuntalaisille liikuntaneuvontaa. Liikuntapalvelut -yksikkö tukee paikallisia liikunta- ja urheiluseuroja erilaisilla avustuksilla. (Keuruun kaupunki 2022.)

Liikunta- ja urheiluseuroille kohdennettuja avustusmuotoja kaupungilla on neljä. Koulutusavustuksella tuetaan seuran kehittämistä. Avustus myönnetään seuran toimijoiden, jäsenien ja urheilijoiden koulutustoiminnan aiheuttamien kustannusten korvaamiseen. Kohdeavustusta myönnetään seuroille uuden toiminnan, tapahtuman järjestämisen ja yksittäisen toiminnan tukemiseen. Kaupungilla on erikseen myös ldis-avustus, joka on suunnattu lasten ja nuorten (alle 29-vuotiaiden) uusille toimintamuodoille, kokeiluille sekä tapahtumille. Kriteerinä avustukselle on, että toimintaan osallistuminen on avointa kaikille ja tapahtumat ovat kaikille avoimia. Neljäs avustusmuoto on tarkoitettu suurtapahtumien tukemiseen. (Keuruun vapaa-aikatoimi 2023, 2–4.)

Keuruulla toimii 14 urheiluseuraa, joista neljä on monilajiseuroja ja loput kymmenen ovat erikoisseuroja. Monilajiseuramat ovat seuroja, jotka ovat vähintään kahden eri lajiliiton jäsenenä. Keuruun seurat edustavat 17:stä eri lajiliittoa. Neljä vanhinta edelleen toiminnassa olevaa seuraa on rekisteröity 1940-luvulla. (Likes 2022.)

6 Tutkimuksen tavoite

Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää keuruulaisten liikunta- ja urheiluseurojen koulutustarpeita sekä millaista osaamista ja tietoa seurat tarvitsevat. Aihetta tarkastellaan laadukkaan seura-toiminnan näkökulmasta.

Työn tavoitteeseen pyritään pääsemään seuraavien tutkimuskysymyksien avulla:

- Mikä on keuruulaisten seurojen asiantuntemuksen/osaamisen nykytila eri osa-alueilla?
- Seuran edustajan näkemyksen mukaan isoimmat esteet toiminnan kehittymiselle?
- Millaista tietoa/osaamista seurat itse kokevat tarvitsevansa?

7 Tutkimuksen toteutus ja tutkimusmenetelmät

Tutkimuksen taustalla on oma kiinnostukseni seuratoiminnan kehittämiseen sekä opinnäytetyön toimeksiantajan halu kannustaa ja tukea paikallisia liikunta- ja urheiluseuroja kehittämään osaamistaan ja toimintaansa. Tässä luvussa esittelen käyttämäni tutkimusmenetelmät, avaan tutkimuksen kohderyhmän eli perusjoukon ja kuvaan kuinka aineisto kerättiin sekä analysoitiin.

Tämä tutkimus on menetelmältään poikkileikkaavaa tapaustutkimus. Tapaustutkimuksen luonteen mukaisesti tämän tutkimuksen tarkoituksena ei ole tehdä yleistyksiä, vaan ymmärtää, kuvailla ja selittää yksittäistä tapausta, ilmiötä tai ryhmää (Erikson & Koistinen 2005, 18).

7.1 Kohderyhmä

Tutkimuksella haluttiin kerätä tietoja mahdollisimman monelta keuruulaiselta urheiluseuralta ja tästä syystä päädyttiin se suorittamaan kokonaistutkimuksena. Kokonaistutkimuksessa, otantatutkimuksesta poiketen, tutkitaan koko perusjoukko eikä vain osaa eli otosta siitä (Heikkilä 2014, 12–13). Tutkimusaineiston keräämiseen luotu sähköinen kyselylomake lähetettiin kaikille 14 seuratielokannasta löytävälle keuruulaiselle urheiluseuralle (Likes 2022). Vastauksia kyselyyn saatiin yhdeksän.

7.2 Aineiston keruu

Tämän opinnäytetyön aineiston keruutapana käytettiin sähköistä standardoitua kyselytutkimusta. Standardoidussa kyselyssä samat asiat kysytään täysin samalla tavalla jokaiselta kyselyn vastaajalta (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 193). Kyselylomake (liite 2) laadittiin internetpohjaisella Webropol -tutkimus- ja tiedonkeruuohjelmalla. Käyttämällä kyseistä ohjelmaa kyselyn vastaukset saatiin nopeasti reaaliajassa ja ohjelmaa pystyttiin hyödyntämään myös vastauksien analysoinnissa sen antamien raporttien avulla. Kyselyyn pyydettiin yksi vastaus jokaiselta yhden lajin seuralta, ja monilajiseuroilta yksi vastaus kultakin lajijaostolta.

7.3 Kyselyn rakenne ja toteutus

Kyselylomakkeen teossa edettiin Heikkilän kuusi vaiheisen tutkimuslomakkeen laatimisen prosessin mukaan. Ensimmäiseksi nimetään tutkittava/tutkittavat asiat, jonka jälkeen lähdetään suunnittelemaan ja rakentamaan lomaketta. Kysymysten muotoilu on tärkeä osa lomakkeen teossa. Kun lomake on saatu rakennettua, kyselylomaketta on hyvä testata ennen varsinaista tutkimusta. Testaamisen jälkeen tehdään esille nousseet korjaukset, jonka jälkeen kyselylomake on valmis käytettäväksi. (Heikkilä 2014, 46.) Tutkimuslomakkeen teossa hyödynnettiin aikaisempia tutkimuksia ja kyselyitä aiheesta.

Tutkimuslomake koostui 19 kysymyksestä. Kysely sisälsi yhdeksän avointa, kuusi monivalinta- ja neljä asteikkokysymystä. Asteikkokysymykset perustuivat Likertin 5-portaiseen asteikkoon, jossa skaalan toisessa päässä on vastausvaihtoehto: täysin samaa mieltä, ja skaalan toisessa päässä puolestaan vastausvaihtoehto: täysin eri mieltä (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 200).

Linkki kyselyyn lähetettiin saatekirjeen (liite 1) saattamana 3.4.2023 kaikille seuroille sähköpostin välityksellä. Tiedote kyselystä laitettiin myös Keuruun kaupungin vapaa-aikatoimen nettisivuille kyselylinkin kanssa. Vastausaikaa annettiin 12.4.2023 asti. Kyseiseen päivään mennessä vastauksia oli tullut kuusi. Seuroille laitettiin muistutusviesti kyselystä 13.4.2023, ja tämän jälkeen vastauksia saatiinkin vielä kolme lisää. Eli yhteensä vastauksia kyselyyn saatiin yhdeksän, vastausprosentiksi muodostui täten 45.

7.4 Aineiston analysointi

Tutkimuksen tulosten tarkastelussa käytettiin apuna jo edellä mainittua Webropol-ohjelmaa sekä sen lisäksi Excel-taulukonlaskentaohjelmaa. Aineistoa ryhdyttiin analysoimaan aineistolähtöisesti, sekä kvalitatiivisin että kvantitatiivisin keinoin. Analysoinnissa keskityn aineiston kuvailemiseen ja selittämiseen. Merkittävimmän tulokset on havainnollistettu taulukoin sekä sanallisesti. Analysoinnin apuna on käytetty keskiarvoa ja keskihajontaa.

8 Projektin tulokset

Tässä luvussa esittelen tutkimuksen tulokset. Kysely lähetettiin 14:sta keuruulaiselle liikunta- ja urheiluseuralle. Kyselyyn pyydettiin yksi vastaus jokaiselta yhden lajin seuralta ja monilajiseuroilta yksi vastaus kultakin lajijaostolta. Vastauksia olisi siis ollut mahdollista saada yhteensä 20. Vastauksia saatiin yhdeksän, eli vastausprosentiksi muodostui 45. Kysely oli avattu 17 kertaa ja vastaaminen aloitettu kymmenen kertaa.

Kyselyyn vastanneista kuusi vastasi erikoisseuran edustajina ja kolme vastasi yleisseuran lajijaoston edustajana. Vastaajista kuusi oli seuran tai lajijaoston puheenjohtajia, näiden lisäksi vastaajina oli yksi lajijaoston valmentaja, yksi hallituksen jäsen ja yksi varapuheenjohtaja. Kaikki yhdeksän vastaajaa edustivat eri lajeja.

Seurat olivat jäsenmäärältään tasaisesti eri kokoisia (taulukko 1). Jokaisen seuran toiminnassa oli harrastajissa nuoria (12–20 v), sekä aikuisia (21–65 v). Alle 12-vuotiaita harrastajia oli kahdeksassa seurassa ja ikääntyneitä (yli 65 v) seitsemässä seurassa. Monikulttuurisia henkilöitä seuran toiminnassa harrastajina oli neljässä seurassa. Maahanmuuttajien liikuntamahdollisuuksia on viime vuosina pyritty edistämään erilaisilla kuntahankkeilla (Itkonen ym. 2018, 57). Itkosen ja kumppaneiden (2018, 125–126) mukaan maahanmuuttajat kokevat seuratoimintaan osallistumisen edesauttavan muun muassa suomen kielen oppimisessa, kotoutumisessa sekä sosiaalistensuhteiden luomisessa. Erityisryhmiin kuuluvia harrastajia oli ainoastaan kahden seuran toiminnassa.

Taulukko 1. Seurojen jäsenmäärä

	n	%
alle 50	2	22,2
50–99	3	33,4
100–149	1	11,1
150–200	1	11,1
yli 200	2	22,2

Neljässä seurassa harrastajina oli eniten alle 12-vuotiaita. Kolme seuraa vastasi heidän toiminnassaan eniten olevan aikuisia ja yhdessä seurassa eniten oli nuoria. Yksi seura vastasi harrastajiensa olevan tasaisesti kaiken ikäisiin.

seuratoimijoiden/työntekijöiden määrässä oli isojakin eroja seurojen välillä (taulukko 2). Yhdeksästä kyselyyn vastanneesta seurasta, kahdeksan pyörii pelkästään vapaaehtoistoimijoiden avulla. Ainoastaan yhdellä seuralla oli palkattuja toimijoita.

Taulukko 2. Seuratoimijoiden määrä

	minimiarvo	maksimiarvo	keskiarvo	mediaani	n
päätoimisia	0	3	0,4	0	7
sivutoimisia (palkkaa/korvausta saavat)	0	4	0,8	0	5
säännöllisesti vapaaehtoisena toimivia (esim. ohjaajina)	3	35	9,8	4,5	8
muita vapaaehtoistoimijoita (esim. tapahtumissa)	5	300	69,3	27,5	6

Seuraavaksi kartoitettiin seuran hallintoon liittyviä asioita. Seuran hallintoon liittyvät asiat koettiin olevan hyvällä mallilla (taulukko 3). Ohjaajat ja valmentajan ovat koulutettuja, sekä heidän ja muiden toimijoiden osaamisen kehittymistä tuetaan. Vain yksi vastanneista seuroista toimii työnantajana, jonka takia työnantajavelvoite kysymykseen melkein puolet vastasivat, etteivät osaa sanoa. Eri toimijoiden työnjako koetaan selkeäksi, mutta vastuuhenkilöiden ja toimielinten vastuut ja toimenkuvat voisivat olla paremmin kirjattuna. Ainut väittämä, jossa suurin osa vastaajista oli joko seenkin tai jopa täysin eri mieltä, koski uusien vapaaehtoisten ja työntekijöiden löytämisen ja rekrytoinnin helppoutta.

Taulukko 3. Seuran hallinto

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
seuran ohjaajat ja valmentajat ovat hyvin koulutettuja	0 %	11,1 %	66,7 %	11,1 %	11,1 %
seura tukee hyvin eri toimijoiden osaamisen kehittymistä	0 %	11,1 %	55,6 %	22,2 %	11,1 %
seura hoitaa työnantajavelvoitteet hyvin / seura on hyvä työnantaja	0 %	0 %	11,1 %	44,5 %	44,4 %

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
seuran eri toimijoiden työnjako on selkeä	0 %	0 %	33,3 %	44,5 %	22,2 %
vastuuhenkilöiden ja toimielinten toimenkuvat ja vastuut on määritelty kirjallisesti	11,1 %	22,2 %	44,5 %	22,2 %	0 %
uusien työntekijöiden/ vapaaehtoisten löytäminen ja rekrytointi sujuu helposti	44,5 %	22,2 %	33,3 %	0 %	0 %
seura onnistuu sitouttamaan työntekijät/ vapaaehtoiset toimintaansa	0 %	22,2 %	44,5 %	33,3 %	0 %

Myös seuran johtamiseen liittyvät asia nähtiin olevan kunnossa (taulukko 4). Kahdeksan seuraa yhdeksästä oli sitä mieltä, että seuran hallitus toimii hyvin ja myös, että seuran talous on hoidettu hyvin. Hallinnon päätöksenteon koettiin olevan avointa kaikissa seuroissa. Seuroilla on arvot, visio, toimintasuunnitelma, strategia sekä säännöt ja ne ovat toimijoiden tiedossa, mutta tässä seurat näkivät parantamisen varaa. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuu seurojen toiminnassa ja seurat toimivat vastuullisesti. Vain kaksi seuraa kehittää ja uudistaa toimintaansa säännöllisesti. Viisi seuraa vastasi väittämään olevansa jokseenkin samaa mieltä, yksi jokseenkin eri mieltä ja yksi täysin eri mieltä. Vastaavasti myös toimintaympäristön muutosten tunnistamisessa ja toiminnan uudistamisessa näihin muutoksiin vastaten sekä tulevaisuuden hahmottamisessa ja siitä huolehtimisessa nähtiin paljon parannettavaa. Jotta seura menestyy tulevaisuudessa, on näihin edellä mainittuihin asioihin kiinnitettävä huomiota.

Taulukko 4. Seuran johtaminen

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
seuran hallitus toimii hyvin	0 %	11,1 %	22,2 %	66,7 %
hallinnon päätöksenteko on avointa	0 %	0 %	55,6 %	44,4 %
seuralla on voimassa oleva strategia	0 %	11,1 %	44,5 %	44,4 %
seuralla on säännöt ja ne ovat toimijoiden tiedossa	0 %	0 %	55,6 %	44,4 %
seuralla on arvot, visio ja toimintasuunnitelma	0 %	0 %	22,2 %	77,8 %

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
arvot, visio ja toimintasuunnitelma on toimijoiden tiedossa	0 %	11,1 %	66,7 %	22,2 %
seuran toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo	0 %	0 %	44,4 %	55,6 %
seura toimii vastuullisesti	0 %	0 %	33,3 %	66,7 %
seura kehittää ja uudistaa toimintaansa säännöllisesti	11,1 %	11,1 %	55,6 %	22,2 %
seura tunnistaa toimintaympäristönsä muutoksia ja uudistaa toimintaansa vastaamaan niihin	0 %	22,2 %	66,7 %	11,1 %
tulevaisuus hahmotetaan, turvataan ja siitä huolehditaan aktiivisesti	0 %	22,2 %	66,7 %	11,1 %
seuran talous on hyvin hoidettu	0 %	11,1 %	44,5 %	44,4 %

Toiminnan tavoitteiksi seurat mainitsivat jäsenmäärän kasvattamisen, erityisesti nuorten osalta, sekä harjoitusolosuhteiden parantamisen. Näiden lisäksi vastauksiksi saatiin väestön liikuttaminen, lajin kilpaurheilun tukeminen ja edistäminen, sekä näiden olevan seuran päätehtäviä. Vastauksista päätellen vastaajat mitä luultavimmin tulkitsivat kysymyksen eri tavoilla. Taloudellisesti seurojen tilanne on vakaa ja tai hyvä. Yksi seura vastasi sanan vauras kuvaavan seuran taloudellista tilannetta parhaiten. Kolme seuraa puolestaan valitsi sanan toimeentuleva ja loput viisi vakaa.

Suurimmassa osassa vastanneista seuroista viestinnän ja markkinoinnin tilanne (taulukko 5) on hyvä, mutta niissä nähtiin myös parantamisen varaa, toiset seurat enemmän ja toiset vähemmän. Kuusi seuraa vastasi seuran viestinnän olevan ajankohtaista, oikea aikaista, sekä hyvin hoidettu jossain määrin. Täysin samaa mieltä väittämistä oli ainoastaan yksi seura. Kaksi seuraa oli jokseenkin tai täysin eri mieltä. Yhtäläiset vastausprosentit ja niiden jakauma saatiin seuran markkinoivan aktiivisesti toimintaansa väittämään. Nettisivut olivat ajan tasalla kolmella seuralla, neljällä jokseenkin ja kahdella eivät sitäkään vähää.

Taulukko 5. Viestintä ja markkinointi

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
seuran viestintä on oikea aikaista ja ajankohtaista	11,1 %	11,1 %	66,7 %	11,1 %

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
seuran viestintä on hoidettu hyvin	11,1 %	11,1 %	66,7 %	11,1 %
seuralla on ajan tasalla olevat nettisivut	11,1 %	11,1 %	44,5 %	33,3 %
seura markkinoi aktiivisesti itseään ja toimintaansa	11,1 %	11,1 %	66,7 %	11,1 %

Kun seurojen edustajilta kysyttiin heidän näkemystään isoimmista esteistä toiminnan kehittymiselle, muutama asia nousi esille useammassa vastauksessa. Näitä oli väestörakenteen muutos, sekä osaavien valmentajien ja ohjaajien puute. Myös sellaisten aktiivisista toimijoista on puutetta, joilla olisi aikaa ja halua seuran kehittämiseen. Esteiksi nähtiin myös raha, sekä kiristynyt kilpailu kuntalaisten vapaa-ajasta. Vastaukset ovat linjassa aikaisempien tutkimusten ja niiden tulosten kanssa.

Viimeisen viiden vuoden aikana seurat olivat tehneet paljonkin yhteistyötä muiden tahojen kanssa. Vastanneista seuroista seitsemän oli tehnyt yhteistyötä muiden seurojen kanssa joko toiminnan tai tilan osalta. Jokainen seura oli tehnyt yhteistyötä Keuruun kaupungin kanssa vähintään tilojen osalta. Suurin osa myös jossain muussa muodossa. Lajiliiton kanssa olivat kaikki seurat tehneet yhteistyötä toiminnan tai koulutuksen muodossa, tai molempien. Suurin osa seuroista teki yhteistyötä yritysten, koulun/päiväkodin ja Keski-Suomen liikunnan kanssa. Kaksi seuraa ilmaisi heitä kiinnostavan seurayhteistyö yleisesti tai ammattivalmentajien osalta. Muita yhteistyökiinnostuksen kohteita ei noussut vastauksissa esille.

Seuraavaksi kartoitettiin seurojen asiantuntemuksen riittävyttä eri osa-alueilla (taulukko 6). Seurat valitsivat jokaisen osa-alueen kohdalla parhaiten asiantuntemuksen tasoa kuvaavan vaihtoehdon. Vaihtoehdot olivat puutteellinen, kohtalainen, hyvä ja en osaa sanoa. Hyvä asiantuntemus seuroilta löytyi yleisimmin yhdenvertaisuus ja tasa-arvo asioissa, eettisissä toimintaperiaatteissa sekä kilpailu- ja liikuntatoiminnan organisoinnista. Näissä 78 prosenttia seuroista vastasi asiantuntemuksen olevan hyvä. Useimmiten asiantuntemus koettiin puutteelliseksi seuraavissa osa-alueissa: viestintä ja markkinointi, valmennus ja ohjaus, vammaisliikunta ja -urheilu sekä tuomarointi ja ensiapu. Kosken ja Mäenpään (2018, 74) tutkimuksessa hyvä asiantuntemus oli useimmiten talous-, laki-, yhdenvertaisuusasioihin sekä eettisiin toimintaperiaatteisiin.

Taulukko 6. Seuran asiantuntemuksen riittävyys

	puutteellinen	kohtalainen	hyvä	en osaa sanoa
toiminnan suunnittelu ja johtaminen	11,1 %	44,5 %	44,4 %	0 %
talousasiat	0 %	44,4 %	55,6 %	0 %
yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasiat	0 %	22,2 %	77,8 %	0 %
eettiset toimintaperiaatteet	11,1 %	11,1 %	77,8 %	0 %
lakiasiat	0 %	55,6 %	22,2 %	22,2 %
jäsenhuolto	11,1 %	66,7 %	11,1 %	11,1 %
viestintä ja markkinointi	22,2 %	55,6 %	22,2 %	0 %
valmennus ja ohjaus	22,2 %	66,7 %	11,1 %	0 %
vammaisurheilu ja -liikunta	44,5 %	22,2 %	0 %	33,3 %
kilpailu- ja liikuntatoiminnan organisointi	11,1 %	11,1 %	77,8 %	0 %
nuorisokasvatus	11,1 %	33,3 %	55,6 %	0 %
tuomaritoiminta	22,2 %	33,4 %	22,2 %	22,2 %
ensiapu	0 %	77,8 %	22,2 %	0 %

Viimeisimpänä kyselyssä kartoitettiin koulutuksiin liittyviä asioita. Seuran sisäisiä koulutuksia viimeisen vuoden aikana oli järjestänyt kolme seuraa. Aiheena koulutuksissa oli ollut ohjaaminen ja yhdellä seuralla ohjaamisen lisäksi myös tuomarointi. Tulossa olevia koulutuksia oli tiedossa viidellä seuralla. Tulevat koulutukset ovat ohjaaja-, tuomari- ja ensiapukoulutuksia. Kartoittaessa millaisille koulutuksille seuroilla olisi tarvetta, esille nousi ensiapu-, kilpailuiden organisointi, sekä ohjaajakoulutukset. Syyksi näihin tarpeisiin olivat osaavien tekijöiden ja toimijoiden ja ikääntyminen, sekä ohjaajien suuri vaihtuvuus, kun nuoren ohjaajat muuttavat pois opintojen perässä.

9 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää keuruulaisten liikunta- ja urheiluseurojen koulutustarpeita. Tavoitteen saavuttamisen apuna käytettiin tutkimuskysymyksiä. Tavoitteena oli selvittää seurojen asiantuntemuksen nykytila eri osa-alueilla, isoimmat esteet seuran kehittämiseksi seuran edustajan näkemyksen mukaan sekä millaista tietoa ja osaamista seurat itse kokevat tarvitsevänsä.

Tutkimuksen tulosten mukaan seuroilla menee ihan hyvin, vakaasti. Tutkimuksen vastausten perusteella voidaan päätellä isoimpien koulutustarpeiden koskevan erityisryhmien liikuntaa ja urheilua, viestintää ja markkinointia, toimijoiden rekrytointia ja sitouttamista sekä seuratoiminnan tulevaisuutta koskevat aiheet.

Itkosen ja kumppaneiden (2018, 59) mukaan noin kolmasosassa suomalaisissa liikunta- ja urheiluseuroissa toimintaan osallistuu erityisryhmiin kuuluvia henkilöitä. Tämän tutkimuksen mukaan keuruulaississa seuroissa erityisryhmiinkuuluvia on vain viidesosassa. Yksi vähyyttä selittävä syy käy ilmi myöhemmin tutkimuksessa, yksikään seuroista ei koe vammaisliikunta ja -urheilu asiantuntemuksensa olevan hyvä. Itkosen ja kollegoiden (2018, 123) mukaan tarvetta olisi matalan kynnyksen toiminnalle myös erityisryhmiin kuuluville. Keuruulaiset seurat voisivatkin napata tästä idean, parantaa tietämystään aiheen tiimoilta yhdessä sekä kehittää erityisryhmille matalankynnyksen toimintaa seurayhteistyön voimin.

Vammaisliikunnan- ja urheilun lisäksi seuroilla oli samanlaisia puutteita asiantuntemuksessa myös muissa osa-alueilla. Tätä tietoa voisi hyödyntää järjestämällä yhteisiä koulutuksia seuroille. Esimerkiksi ensiapukoulutusta tai viestintään ja markkinointiin liittyvää koulutusta olisi mahdollista järjestää yli lajirajojen.

Toimijat ovat seuratoiminnan edellytys, joten uusien toimijoiden saaminen ja heidän sitouttamisensa toimintaan on erittäin tärkeää. Yli 60 prosenttia vastanneista piti uusien seuratoimijoiden löytämistä ja rekrytointia vaikeana. Tästä aiheesta löytyy hyvin tietoa ja erilaisia koulutuksia, joita seurojen kannattaisi ehdottomasti hyödyntää. Vapaaehtoiset ja työntekijät ovatkin seuran tärkein resurssi (Aarresola 2020, 8).

Keuruulaisten seurojen pienen määrän takia olisi mielenkiintoista ja suhteellisen helppoa tehdä laajempi tutkimus seurojen nykytilasta ja tulevaisuuden näkymistä ja tavoitteista niin, että pyrittäisiin saamaan vastausprosentiksi, ellei täysin sata, niin ainakin hyvin lähelle sitä. Näen, että keuruulaissille seuroille, sen toiminnalle ja toimijoille voisi olla hyväksi saada Keuruulle oma seurafoorumi.

Säännöllisesti kokoontuvassa seurafoorumissa seurat pääsisivät muun muassa verkostoitumaan, jakamaan tietoa ja kehittämään paikallista liikunta- ja urheilukulttuuria kunnan kanssa.

Tämän työn teosta jäi ristiriitaisia tunteita. Toisaalta olen hieman pettynyt omaan suoritukseen, mutta toisaalta ylpeä, että tämä loppuen lopuksi tuli valmiiksi. Aihevalintaan olen todella tyytyväinen. Keuruulla kasvaneena oli hienoa päästä tekemään työtä entiselle kotipaikkakunnalle. Sen lisäksi seuratoiminta ja erityisesti sen kehittäminen kiinnostavat itseäni kovasti, joten aiheeseen oli hyvin mieluista syventyä ja lisätä omaa ymmärrystä. Itse kirjoitusprosessin aloittaminen ja käynnissä pito oli koko työn haastavin osuus. Tekstintuottamisen vaikeus meinasi saada yliotteen, mutta viimeiset viikot kirjoittaminen sujuikin ihan hyvin ja ennen kaikkea se muuttui jopa ihan mukavaksi.

Opin opinnäytetyöprosessin aikana ja sen myötä paljon uutta. Liikunta- ja urheiluseuratoiminta avautuivat aivan uudella tavalla ja ne asiat, jotka siihen ja sen kehittämiseen vaikuttavat. Opin tutkimuksen teosta, se vaiheista ja tekijöistä. Asia mitä tekisin toisin, on omaan ajankäyttöön liittyvät asiat.

Tutkimus toteutettiin rehellisesti ja puolueettomasti eikä siitä aiheutunut vastaajille haittaa. Tutkimuksen luotettavuutta voidaan tarkastella kahden käsitteen, validiteetin ja reliabiliteetin avulla. Validiteetilla tarkoitetaan pätevyyttä. Se kuvaa sitä kuinka hyvin tutkimuksessa onnistuttiin mittaamaan sitä, mitä oli tarkoituskin. Reliabiliteetti puolestaan tarkoittaa tutkimuksen toistettavuutta ja tulosten luotettavuutta. (Heikkilä 2014, 27–28.)

Tutkimuksen tulosten luotettavuudesta huolehdittiin olemalla koko ajan tarkkana. Pyrittiin estämään virheiden syntyminen esimerkiksi tietoja kerätessä tai siirtäessä. Tulosten luotettavuuden kannalta on myös tärkeää tulkita tuloksia oikein, sekä käyttää analysointimenetelmiä, joiden käyttäminen sujuu ongelmitta niiden hallinnan myötä (Heikkilä 2014, 28). tutkimuksen eettisyydestä huolehdittiin noudattamalla hyvää tieteellistä käytäntöä parhaan mukaan.

Tutkimuksen validius otettiin huomioon tutkimusmetodin valinnassa sekä perusjoukkoa mietittäessä. Mielestäni verkkopohjainen kyselytutkimus ja se, että kysely suunnattiin kaikille keuruulaisille liikunta- ja urheiluseuroille, tukivat tutkimuksen validiutta. Perusjoukon ollessa näinkin pieni tiedonkeruutavaksi mietittiin myös haastatteluja. Tällöin vastausprosentti olisi voitu ehkä saada suuremmaksi. Tämä kuitenkin jätettiin toteuttamatta pitkän välimatkan ja aikaresurssien takia. Heikkilän (2014, 27) mukaan myös kyselylomakkeella ja sen sisällöllä on suuri vaikutus tutkimuksen validiteettiin. Tätä pohtiessa olisi pitänyt tutustua ja perehtyä tutkittavaan aiheeseen hyvin jo ennen kyselyn tekoa. Tällöin olisi ollut helpompi varmistaa kyselyn kattavan koko tutkimusongelman ja että kysymykset ovat perusteltuja ja ne mittaavat oikeita asioita. Kyselyn luomisessa hyödynnettiin

aikaisempia tutkimuksia ja kyselyitä opinnäytetyön teemaan liittyen. Kysely ja sen toimivuus testattiin viidellä testihenkilöllä ja niiden perusteella tehtiin tarvittavia muutoksia. Kyselylomakkeeseen olisi pitänyt avata oleelliset käsitteet.

Tutkimuksen tuloksia tarkastellessa on hyvä huomioida, että vastauksiin mitä luultavimmin on vaikuttanut vastanneen henkilön, seuran tai lajijaoston edustajan, omat näkemykset ja kokemukset aiheista. Olisikin mielenkiintoista nähdä kuinka yhteneväisiä vastaukset seuran sisällä eri toimijoiden välillä olisivat. Kyselyyn jätti vastaamatta 11 seuraa/ lajijaostoa. Syitä miksi kyselyyn ei vastattu voi olla useita. Ensimmäinen syy voi olla jo se, ettei kyselyn sisältämä sähköposti mennyt perille, jos seuran yhteystiedot eivät olleet ajan tasalla. Yleisiä muita syitä miksi kyselyyn jätetään vastaamatta, on esimerkiksi se, ettei koeta aiheen olevan tärkeä tai itseä kiinnostava, ei koeta vastaamisesta olevan hyötyä tai kysely vaikuttaa vievän liikaa aikaa.

Lähteet

Aarresola, O., Itkonen, H., Salmikangas, A. & Mäkinen, J. 2019. Liikunnan ja urheilun vapaaehtoistyö, osallistuminen ja jäsenyys. Teoksessa Mäkinen, J. (toim.). Aikuisväestön liikunnan harrastaminen, vapaaehtoistyö ja osallistuminen, s. 28–47. KIHUn julkaisusarja, nro 67. KIHU. Jyväskylä. Luettavissa: https://www.urheilututkimukset.fi/media/urtu/julkaisut/2019_jar_aikuisvest_sel71_85829.pdf. Luettu: 2.3.2023.

Aarresola, O., Lämsä, J. & Itkonen, H. 2022. Urheiluseurat ammattimaistumisen ristiaallokossa. Liikuntatieteellisen Seuran Tutkimuksia ja selvityksiä nro 22. Liikuntatieteellinen Seura. Helsinki. Luettavissa: https://www.lts.fi/media/lts_julkaisut/lts_selvityksia/urheiluseurat-ammattimaistumisen-ristiaallokossa.pdf. Luettu: 3.5.2023.

Aarresola, O. 2020. Tutkimuksia urheiluseuran johtamisen kysymyksistä. KIHUn julkaisusarja, nro 70. KIHU. Jyväskylä. Luettavissa: https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2020/01/1fda4212-tutkimuksia-urheiluseuran-johtamisen-kysymyksista_1_2020_kihu_olympiakomitea.pdf. Luettu: 2.3.2023.

Ahonen-Walker, M. 3.6.2021. Kunnat ja liikunta 2021. Liikunta & Tiede. Luettavissa: <https://www.lts.fi/liikunta-tiede/artikkelit/kunnat-ja-liikunta-2021>. Luettu: 5.5.2023.

Alasuutari, P. 2011. Laadullinen tutkimus 2.0. 4. uudistettu painos. Vastapaino. Tampere.

Breuer, C 2015. Sport Clubs in Europe: A Cross-National Comparative Perspective. Springer International Publishing. E-kirja. Luettu: 27.10.2023.

Erikson, P. & Koistinen, K. 2005. Monenlainen tapaustutkimus. Kuluttajatutkimuskeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä 11/2014. Kuluttajatutkimuskeskus. Helsinki. Luettavissa <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/fecd7913-7363-4d9f-9e2e-2d9f3e597230/content>. Luettu: 2.3.2023.

Heikkilä, T. 2014. tilastollinen tutkimus. 9. uudistettu painos. Edita. Helsinki. E-kirja. Luettu: 15.3.2023.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uudistettu painos. Tammi. Helsinki.

Itkonen, H., Heikkala, J., Ilmanen, K. & Koski, P. 2000. Liikunnan kansalaistoiminta: - Muutokset, merkitykset ja reunaehdot. Liikuntatieteellisen Seuran julkaisu nro 152. Liikuntatieteellinen seura. Helsinki.

Itkonen, H., Lehtonen, K. & Aarresola, O. 2018. Tutkimuskatsaus liikuntapoliittisen selonteon taustaineistoksi. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2018:6. Valtion liikuntaneuvosto. Helsinki. Luettavissa: https://www.liikuntaneuvosto.fi/wp-content/uploads/2019/09/Tutkimuskatsaus_liikuntapoliittiseen_selontekoon_2018.pdf. Luettu: 3.5.2023.

Keuruun kaupunki 2022. Kaupunkistrategian toimenpideohjelma. Keuruun kaupunki. Keuruu. Luettavissa: https://www.keuruu.fi/images/Strategian_toimenpideohjelma_Kasvu_ja_hyvinvointi.pdf. Luettu: 6.3.2023.

Keuruun kaupunki 2023. Tilastotietoa ja historiaa. Luettavissa: <https://www.keuruu.fi/info-ja-asiointi/kuntainfo/tilastotietoa-ja-historiaa>. Luettu: 6.3.2023.

Keuruun vapaa-aikatoimi 2023. Vapaa-aikatoimen avustus- ja palkitsemissääntö 2023. Luettavissa: <https://keuruunvapaa-aika.fi/wp-content/uploads/2023/03/avustus-ja-palkitsemissaanto-2023.pdf>. Luettu: 3.5.2023.

Koski, P. & Mäenpää, P. 2018. Suomalaiset liikunta- ja urheiluseurat muutoksessa 1986–2016. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Helsinki. Luettavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160926/okm25.pdf?sequence=1&i%20sAllowed=y%20>. Luettu: 7.3.2023.

Likes 2022. Seuratietokanta. Luettavissa: <https://www.seuratietokanta.fi>. Luettu: 20.4.2023.

Mäenpää, P. 2023. Pienet liikunta- ja urheiluseurat osana suomalaista seuratoimintaa: Toimintaprofiili, rooli ja merkitys. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja: 2023:23. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Helsinki. Luettavissa: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164995/OKM_2023_23.pdf. Luettu: 2.10.2023.

Olympiakomitea s.a. a. Seuratoiminta. Luettavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/seuratoiminta/>. Luettu: 26.10.2023.

Olympiakomitea s.a. b. Tähtiseurat. Luettavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/seuratoiminta/tahtiseurat/>. Luettu: 20.3.2023.

Olympiakomitea s.a. c. Tähtiseurain laatutekijät. Luettavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/seuratoiminta/tahtiseurat/tahtiseurain-laatutekijat/>. Luettu 28.10.2023.

Olympiakomitea 2018. Seuratoiminnan tulevaisuus: miten meidän urheiluseuramme menestyy muuttuvassa maailmassa. Olympiakomitea. Helsinki. Luettavissa: <https://storage.googleapis.com/valo-production/2018/01/seuratoiminnan-tulevaisuuden-tyokirja.pdf>. Luettu: 4.10.2023.

Olympiakomitea 2019. Seuratoiminnanmalli. Suomen Olympiakomitea. Helsinki. Luettavissa: https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2019/03/eca40189-seuratoiminnan-mallin_esittely_pitka-versio.pdf. Luettu: 20.3.2023.

Olympiakomitea 2021. Kaikkien osa-alueiden yhteiset laatutekijät. Olympiakomitea. Helsinki. Luettavissa: https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2021/01/7dab7c84-tahtiseura-ohjelman-yhteiset-laatutekijat_5.1.2021-alkaen.pdf. Luettu 28.10.2023.

Olympiakomitea 2023. Tähtiseurajat alueittain. Luettavissa: https://www.olympiakomitea.fi/uploads/sites/1/2023/10/6ba447d5-tahtiseurajat_alueittain_tilanne_1.10.2023.pdf. Luettu: 27.10.2023.

Tilastokeskus 2022. Kuntien avainluvut. Luettavissa: <https://stat.fi/tup/alue/kuntienavainluvut.html#?active1=SSS&year=2023>. Luettu: 21.3.2023.

Tilastokeskus 2023. Väestörakenteen ennakkotiedot alueittain. Luettavissa: https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vamuu/statfin_vamuu_pxt_11lj.px/. Luettu: 21.3.2023.

Valtioneuvosto 2018. Valtioneuvoston selonteko liikuntapolitiikasta. Valtioneuvosto. Helsinki. Luettavissa: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaisuMetatieto/Documents/VNS_6+2018.pdf. Luettu: 25.3.2023.

Valtion liikuntaneuvosto 2014. Mikä maksaa? Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2014:2. Valtion liikuntaneuvosto. Helsinki. Luettavissa: <https://www.liikuntaneuvosto.fi/wp-content/uploads/2019/09/Mik%C3%A4-maksaa.pdf>. Luettu: 28.9.2023.

Liitteet

Liite 1. Saateteksti

Tällä kyselyllä Keuruun kaupungin liikuntapalvelut haluaa selvittää paikallisten urheiluseurojen koulutustarpeita. Vastauksien pohjalta luodaan lista millaista osaamista ja tietoa seurat kokevat tarvitsevansa sekä mistä sitä saisi ja kenen toimesta. Keuruun liikuntapalvelut haluaa ohjata seuroja tarvittavan tiedon luo ja kannustaa paikallisia seuroja jatkuvaan itsensä kehittämiseen sekä laadukkaaseen seuratoimintaan. Kysely on osa Petra Jäniksen liikunnanohjaaja ammattikorkeakoulu-tutkinnon opinnäytetyötä.

Toivomme yhden vastauksen kultakin yhden lajin seuralta, ja monilajiseuroilta toivomme yhden vastauksen kultakin lajijaostolta. Kyselyyn vastaamiseen tarvitsette perustietoja muun muassa seuranne/lajijaostonne jäsenistä, työntekijöistä ja toiminnasta. Kyselyyn vastaaminen vie noin 10 minuuttia ja kysely on auki 12.4.2023 asti.

Linkki kyselyyn:

<https://link.webpolsurveys.com/S/FDC162D0CFC6C6B0>

Jos linkki ei aukea klikkaamalla, kopio osoite selaimen osoiteriville.

Iso kiitos vastauksistanne jo etukäteen!

Ystävällisin terveisin,

Petra Jänis

petra.janis@myy.haaga-helia.fi

040xxx

Heli Peltola

heli.peltola@keuruu.fi

040xxx

Liite 2. Kyselylomake

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Tällä kyselyllä Keuruun kaupungin liikuntapalvelut haluaa selvittää paikallisten urheiluseurojen koulutustarpeita. Vastauksien pohjalta luodaan lista millaista osaamista ja tietoa seurat tarvitset, millaisista koulutuksista sitä saisi, ja kuka/mikä tahoo koulutuksen voisi järjestää. Keuruun liikuntapalvelut haluaa ohjata seuroja tarvittavan tiedon luo ja kannustaa paikallisia seuroja jatkuvaan itsensä kehittämiseen sekä laadukkaaseen seuratoimintaan. Kysely on osa Petra Jäniksen liikunnaohjaaja ammattikorkeakoulu-tutkinnon opinnäytetyötä.

Toivomme yhden vastauksen kultakin yhden lajin seuralta, ja monilajiseuroilta toivomme yhden vastauksen kultakin lajijaostolta. Kyselyyn vastaamiseen tarvitsette perustietoja muun muassa seuranne/lajijaostonne jäsenistä, työntekijöistä ja toiminnasta. Kyselyyn vastaaminen vie noin 10 minuuttia ja kysely on auki 12.4.2023 asti.

Iso kiitos vastauksistanne jo etukäteen!

1.

Seuran nimi *

Seuran / lajijaoston edustama laji *

Roolini seurassa *

---

2. Seura on *

- Erikoisseura
 Monilajiseura

3. Paljonko seurassa on jäseniä? *

- Alle 50
 50-99
 100-149
 150-200

-
- Yli 200
 En osaa sanoa

4. Seuran toiminnassa on mukana harrastajina *

- Lapsia, alle 12v
- Nuoria, 12-20v
- Aikuisia, 21-65v
- Ikääntyneitä, yli 65v
- Erityisryhmiin kuuluvia
- Monikulttuurisia henkilöitä

5. Minkä ikäisiä harrastajia seuran toiminnassa on eniten mukana *

- Lapsia, alle 12v
- Nuoria, 12-20v
- Aikuisia 21-65v
- Ikääntyneitä, yli 65v
- Tasaisesti kaikenikäisiä
- En osaa sanoa

6. Kuinka monta työntekijää seurallanne on?

Päätoimisia _____

Sivutoimisia (palkkaa/korvausta saavat) _____

Säännöllisesti vapaaehtoisena toimivia (esim. ohjaajina) _____

Muita vapaaehtoistoimijoita (esim. tapahtumissa) _____

7. Seuran hallinto

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Seuran ohjaajat ja valmentajat ovat hyvin koulutettuja *	☐	☐	☐	☐	☐
Seura tukee hyvin eri toimijoiden osaamisen kehittymistä *	☐	☐	☐	☐	☐
Seura hoitaa työnantajavelvoitteet hyvin / seura on hyvä työnantaja *	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran eri toimijoiden työnjako on selkeä *	☐	☐	☐	☐	☐
Vastuuhenkilöiden ja toimielinten toimenkuvat ja vastuut on määritelty kirjallisesti *	☐	☐	☐	☐	☐
Uusien työntekijöiden / vapaaehtoisten löytäminen ja rekrytointi sujuu helposti *	☐	☐	☐	☐	☐
Seura onnistuu sitouttamaan työntekijät / vapaaehtoiset toimintaansa *	☐	☐	☐	☐	☐

8. Seuran johtaminen

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Seuran hallitus toimii hyvin *	☐	☐	☐	☐	☐
Hallinnon päätöksenteko on avointa *	☐	☐	☐	☐	☐
Seuralla on voimassa oleva strategia *	☐	☐	☐	☐	☐
Seuralla on säännöt ja ne on kaikkien toimijoiden tiedossa *	☐	☐	☐	☐	☐
Seuralla on arvot, visio ja toimintasuunnitelma *	☐	☐	☐	☐	☐
Arvot, visio ja toimintasuunnitelma on kaikkien toimijoiden tiedossa *	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo *	☐	☐	☐	☐	☐
Seura toimii vastuullisesti *	☐	☐	☐	☐	☐

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Seura kehittää ja uudistaa toimintaansa säännöllisesti *	☐	☐	☐	☐	☐
Seura tunnistaa toimintaympäristönsä muutoksia ja uudistaa toimintaansa vastaamaan niihin *	☐	☐	☐	☐	☐
Tulevaisuus hahmotetaan, turvataan ja siitä huolehditaan aktiivisesti *	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran talous on hyvin hoidettu *	☐	☐	☐	☐	☐

9. Seuran tavoitteet

---

10. Mikä vaihtoehdoista kuvaa seuranne taloudellista tilannetta parhaiten? *

- Vauras
 Toimeentuleva
 Vakaa
 Epävakaa
 Velkaantuva

11. Viestintä ja markkinointi

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Seuran viestintä (sisäinen-, ulkoinen-, media- ja kriisiviestintä) on oikea-aikaista ja ajankohtaista *	☐	☐	☐	☐	☐

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Seuran viestintä on hoidettu hyvin *	☐	☐	☐	☐	☐
Seuralla on ajantasalla olevat nettisivut *	☐	☐	☐	☐	☐
Seura markkinoi aktiivisesti itseään ja toimintaansa *	☐	☐	☐	☐	☐

12. Oman näkemyksesi mukaan isoimmat esteet toiminnan kehittymiselle?

---

13. Yhteistyökumppanit viimeisen viiden vuoden aikana

Merkitse sopiva yhteismuoto niiden tahojen kohdalle, joiden kanssa seura on tehnyt yhteistyötä.

	toiminta	koulutus	tila	talous	muu
Muut seurat	☐	☐	☐	☐	☐
Keuruun kaupunki (esim. liikuntatoimi)	☐	☐	☐	☐	☐
Kylätmk/asukasyhdistys	☐	☐	☐	☐	☐
Lajiliitto	☐	☐	☐	☐	☐
Koulut/päiväkodit	☐	☐	☐	☐	☐
Yritykset	☐	☐	☐	☐	☐
KesLi	☐	☐	☐	☐	☐
Työpaikat	☐	☐	☐	☐	☐
Seurakunta	☐	☐	☐	☐	☐
Olympiakomitea	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä?	☐	☐	☐	☐	☐

14. Minkälainen yhteistyö seuraanne kiinnostaa / voisi mahdollisesti kiinnostaa ja kenen tahon kanssa?

---

15. Seuran asiantuntemuksen riittävyys

	puutteellinen	kohtalainen	hyvä	En osaa sanoa
Seuratoiminnan suunnittelu ja johtaminen *	☐	☐	☐	☐
Talousasiat *	☐	☐	☐	☐
Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasiat *	☐	☐	☐	☐
Eettiset toimintaperiaatteet *	☐	☐	☐	☐
Lakiasiat *	☐	☐	☐	☐
Jäsenhuolto *	☐	☐	☐	☐
Viestintä ja markkinointi *	☐	☐	☐	☐
Valmennus ja ohjaus *	☐	☐	☐	☐
Vammaisurheilu ja -liikunta *	☐	☐	☐	☐
Kilpailu- ja liikuntatoiminnan organisointi *	☐	☐	☐	☐
Nuorisokasvatus *	☐	☐	☐	☐
Tuomaritoiminta *	☐	☐	☐	☐
Ensiapu *	☐	☐	☐	☐

16. Onko seuranne järjestänyt seuran sisäisiä koulutuksia viimeisen vuoden aikana? Jos on, mistä aiheesta/aiheista?

---

17. Onko tiedossa tulossa olevia koulutuksia? Mitä koulutuksia ja kenen pitämiä?

---

18. Millaiselle koulutukselle seuralla / sen toimijoilla olisi tarvetta?

---

19. Vapaa sana
